

ZBORI

REVIJA · NOVE
ZBOROVSKÉ · GLASBE
UREJUJE

ZORKO PRELOVEC

1928

LETNIK IV · ŠTEV. 3

USTANOVLJENA LETA 1889.

Mestna hranilnica ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Stanje vložnega denarja nad
300 milijonov dinarjev.

Stanje vložnega denarja nad
1200 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun št. 10.533

Telefon št. 2016

GLASBENO KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavniki Miroslav Ambrožič)

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 25 lir, za Ameriko poldrugji dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Slavnostni koncert Pěvěcké Obce Československé na pevskem festivalu o Veliki noči 1928

(Na odru 5000 pevcev in pevk ter 120 godbenikov.)

Kolednica*

Kole — kole — koledo:
srečno novo leto.
Naj vam lica zasijó
kakor zarja nad goró,
naj vam srca zapojó:
kole — kole — koledo.
Kole — kole — koledo:
leto na okretu,
čas se suče brzih nog
kakor kola urni krog,
da se kreše, pod petó:
kole — kole — koledo.
Kole — kole — koledo:
kratko smo na svetu.
Hitro mine cvetja čas,
zimski nas pozdravi mraz,
seže v roko nam hladnó:
z bogom kole — koledo.

Danilo Gorinšek:

Otrok poje**

Kaj bi le tičica,
tička vesela,
— kot moja mamica
tička ni pela.
Kaj bi le zvezdica,
zlata brez broja,
— lepše oči ima
mamica moja.
Kaj bi le zemski krog,
vsak ga premeri,
— nihče pa mamici
srca ne zmeri.

Češki pevski festival in ustanovitev Vseslovanske Pevske Zveze

Letošnjo Velikonoč, na praznik miru in vstajenja, je slavil češki narod dva velika in pomembna praznika: šestdesetletnico obstoja češke pevske organizacije Pěvěcká Obec Československá in desetletnico ustanovitve lastne države, samostojne republike. Na srce svoje domovine, v zlato Prago, so prispeli pevci in pevke iz vse Češko-slovaške, od Šumave in Tatr, od Krkonoš in Bezkidov. S seboj so prinesli uspehe svojega kulturnega dela, pevsko navdušenje za sveto stvar, ki je v današnjih materijalističnih časih nujno potrebno. Ž njimi pa so odšli v Prago zastopniki pevske organizacije vseh slovanskih narodov in držav. «Pěvěcká Obec Československá», za Sokolom prva največja češka narodna in kulturna organizacija, s ponosom lahko gleda na svoje šestdesetletno gigantsko delo, na umetniško višino izva-

* Iz zbirke «Mozaik», ki se naroča pri pesniku v Ljubljani, Ilirska ulica št. 29/II. Stane 15 Din.

** Iz mladinske zbirke «Pisan svet», ki se naroča pri pesniku Danilu Gorinšku v Celju, Kersnikova ulica št. 5. Cena izdaja je 10 Din.

janja svojih včlanjenih pevskega zborov, in si je svoj uspeh slavno kronala z ustanovitvijo Vseslovanske Pevske Zveze. — Premalo imamo odmerjenega prostora, da bi praške pevske slavnosti podrobno opisovali. Omejili se bomo zato le na najvažnejše podatke.

Najprej par besed o slavnostni koncertni dvorani. Za skupna zbora festivala se je priglasilo nad 5000 pevcev in pevk. Praga ima velike, krasne in akustične dvorane. Take, da bi v nji mogla nastopiti pettisočglava pevska armada pa nima. Zato je festivalov odbor izvolil za koncertno dvorano tako zvani «Prmyslov palác» na razstavi, kjer se je vršil zadnji češki pevski festival leta 1904. V desnem krilu te palače je 100 m dolga in 50 m široka dvorana, ki jo je adaptirala v koncertne namene na ta način, da so jo ob vrstah železnih stebrov zgradili s stenami, prav tako so zakrili strop, ob straneh dvorane pa so postavili 50 lož. V avditoriju in po ložah in na zadnji tribuni je bilo prostora za nad 4000 poslušalcev. V pročelju dvorane so amfiteatralno postavili oder za zборе in orkester, ki je zavzel tretjino dvorane v širini 50 m in je imel 21 stopnic. Tam je bilo prostora za 5000 pevcev in pevk in 120 godbenikov, pred njim pa podij za dirigente. Vsi stroški za adaptacijo dvorane so znašali preko en četrto milijona Kč. Celotni pogled na dvorano je bil imponanten, slavnosten, le žal, da prirediteljem ni bilo mogoče doseči idealne akustike, tako da manjši zbori niso dobro zveneli in da orkester ni zvenel odgovarjajoče njegovi zasedbi in kvaliteti. — V tej slavnostni dvorani je pričel festival na Veliko soboto zvečer s koncertom najboljših čeških pevskega zborov, ki so priborili češki pesmi ugled in spoštovanje na turnejah v tujini. V prvem delu so nastopili zbor moravskih učiteljic pod prof. F. Vachom, «Jason» iz Nemeckega Broda pod J. Pojezdnom in Pevsko udruženje praških učiteljic pod prof. Dědečkem. — Drugi del so izpolnili mešani zbori: Hlahol pražský (200 članov) pod J. Herlejem, Hlahol Plzeňský (članov) pod F. Krofto, Hlahol vinohradský (100) pod A. Bednařem, in dunajski «Lumir» (50 članov) pod J. Jindro. — Tretji del koncerta je bil namenjen moškim zborom. Peli so «Tovačovsky» (55 članov) pod A. Seibotom, Smetana iz Plzna (59 članov) pod J. Tichym, Zbor moravskih učiteljev (50 članov) pod prof. Vachom, Zbor praških učiteljev (55 članov) pod M. Dolžilom, praški «Smetana» (50 članov) pod prof. F. Spilko, «Križkovsky» iz Karlina (60 članov), pod O. Hilmero, pevski zbor legijonarjev iz Bratislave (40 članov) pod J. Kozanekom, legijonarski pevski zbor «Slavia» iz Prage (45 članov) pod St. Pokorným in pevski zbor čeških učiteljev (85 članov) pod A. Bednařem. Vzpored je bil dolg, za poslušalce dokaj utrudljiv; skladbe so bile po večini silno težke, zato so nastopajoči zbori vsi brez izjeme pokazali visoke umetniške kvalitete, izredno tehniško izurjenost in vzorno prednašanje.

Višek festivala je bil gotovo že drugi koncert, nazvan koncert kantat na Veliko noč popoldne v isti slavnostni dvorani. Otvoril ga je orkester Narodnega gledališča (Narodnega divadla) (120 godbenikov) pod taktirko šefa opere Otakara Ostrčila, s Sukovo simfonično pesnitvijo «Praga». Veličastno skladbo so prednašali mojstrsko in le

škoda, da so zvočne instrumentalne krasote dela zaradi neakustične dvorane precej trpele. Sledila je najtežja, najmodernejša točka festivalovih vzporedov, sinfonija za soli, mešani zbor in veliki orkester. Vstajenje (Vzkříšení) skladatelja Rudolfa Karla, ki jo je nalašč komponiral za festival. Zbrali so se trije umetniki-legijonarji, pesnika Medek in Kopta ter skladatelj Karel in so v veliki svoji sinfoniji opisali važen moment češko-slovaškega naroda med svetovno vojno. Orkestralni part «Vstajenja» je glavni in opravičuje naziv «sinfonije», dočim so pevske partije podrejenega značaja. Delo je smelo v koncepciji, logično razvija temata, dasi v arhitektoniki ni popolnoma enotno. Tudi nima efektnih, dinamično mogočnih koncev. Skladatelj je svoje najboljše misli položil v intimne, pesniško občutene dele, čeprav govori iz te glasbe vseeno bolj intelekt, glava kot srce. Na zbor stavi Karlov polifonično preprejeni stil velike zahteve, zato so praška pevska društva, ki so delo izvajala (1000 pevcev in pevk) častno dokazala svoje velike sposobnosti. Dirigent je bil zopet šef opere O. Ostrčil, solopartije pa so peli A. Nordenova, M. Vesela, O. Mařak in V. Novak. Novost je tisočglava publika sprejela z nepopisnim navdušenjem in je prirejela skladatelju Karlu, dirigentu Ostrčilu in orkestru Narodnega gledišča, in zboru vseh praških pevcev in pevk dolgotrajne, neponehujoče ovacije. —

Drugi del monstre koncerta je prožil ogromen kontrast prvemu. Karlovo «Vstajenje» je moderna sodobna glasbena tvorba, kantata staroste slovaških skladateljev Levoslave Belle «Svatba Janošikova» (druga točka), pisana v starem stilu za soli, zbor in orkester na Bottovo romanco «Svatba Janošika», preprosto orkestrirana, pa prepojena z narodno melodiko in ritmiko. Na odru zbor 5000 pevcev in pevk (v P. O. Č. združena vsa v Prago na festival došla pevska društva), spodaj orkester praškega Narodnega gledišča (120 godbenikov), pri dirigentskem pultu Belle življenjepisec dr. Dobroslav Orel iz Bratislave. (Glej sliko na prvi strani!). Impozanten, nepopisno lep pogled na maso pevcev in pevk, ki so z nenavadno pazljivostjo — po eni sami skupni vaji — odpeli vso balado vzorno, eksaktno, ritmično enotno, tako je da je publika na koncu izbruhnila v pravcato ekstazo in izvajajoče aklamirala z gromovitim, ploskanjem, neprestanimi klici, prirejala skladatelju Belli in dirigentu Orlu ovacije, ki jih ta dvorana še ni doživela. Le počasi se je začel slavnostni prostor prazniti, pevski zbori pa uvrščati v spreved k poklonitvi pevstva na Staroměstskem namésti svoji — zlati Pragi. (Dalje prihodnjič.)

Slavko Osterc (Ljubljana):

O sodobni smeri zborovskih skladb

Kar bom povedal, se mi dozdeva en možen način, kako pisati in naštudirati sodobne zборе. Mislim pa, da to ne bo edin način. Torej, kako pisati? Na vsak način tako, da bo stvar čim lažje izvedljiva! In pri tem ostati sodoben? Vsekakor!

Sodobne zборе piše Janaček, Hindemith in Berg (v operah), Kaminsky (eden glavnih zborovskih komponistov sedanjosti, ki svoje glavne sile polaga

v zборе), med Čehi jih je vse polno in pri nas Adamič, Lajovic, Gotovac, Slavenski. Pišem samo o meni znanih skladbah. — Ako se dotaknem drugega vprašanja (kako naštudirati), mislim, da s tem rešim i prvo.

Dosedanji način študiranja zborov je vertikalni. Akordičen. Ako bas zapoje c, mu imata logično slediti e in g. Tako se tudi dela. Ako se ne motim, začne Lajovčev «Lan» z akordom a, cis, h, dis. — Kaj sedaj? Tudi to je zadeva, ki je že kolikor toliko rešena. Dasiravno je povzročila tolikim in tolikim pevovodjem X krat toliko in toliko sivih las ter X krat X krat toliko in toliko slanih, manj slanih in neslanih opazk na račun skladatelja. Pa brez žrtev ni zmage.

Mislim, da bo treba sodobne zborovske skladbe zagrabititi horizontalno, linearno. Ne s harmonske plati, temveč z melodične. Ako ima na kvintakord c e g novo vstopivši glas zapeti fis (ki gre eventualno potem v e) — podobne harmonije je pisal že Wagner v Tristanu — ga akordično sploh ne bo zmogel nikdo. Ako si pa predstavljam ta fis kot sestavino melodije, ki je začela z g (katerega kak drug glas že poje!), ni vrag, da bi ga ne zadel, kajti malo sekundo zadeti je menda minimum zahteve, ki jo stavim na pevca. Magari zapoje dotični «fisar» z zaprtimi usti neslišno pred svojim vstopom tudi «g». Ko pa ima prvi svoj ton, pa naj povese uhlje, da ga drugi ne bodo motili ter poje za prvo silo svoj part kot solist junaško do konca. Ako ima vmes krajše pavze, naj intonira ton po pavzi kot nadaljevanje melodije pred pavzo. Po daljših pavzah pa naj postopa kakor od začetka. Pri nekaterih skladbah mu pa itak v najtežjih položajih pomagajo imitacije. Ako bi se tako študiralo, mislim, da bi se tudi tako pisalo in bi bilo vse izvedljivo.

Dr. Anton Schwab (Celje):

Ipavci in jaz

(Vse pravice ponatisa si pridržuje avtor.)

(Nadaljevanje.)

Slovenska zgodovina kaže neveselo dejstvo, kako se je naš narod počasi, a stalno ponemčeval, izgubivši skoro polovico svoje zemlje. Še po letu 1848., ko se je že pojavila narodna zavest, se ta razkroj ni ustavil, kot kažejo imena Glantschnigg, Radey, Sernetz, Sepenko, Hotschewar itd., postajali so celo sinovi najodličnejših naših voditeljev naši najzagrizenejši nasprotniki — postali pa so kot žrtve obstoječega sistema, s katerim so Nemci molče, a uspešno ugonabljali naš narod. Temu sistemu je brez dvoma pripisovati dejstvo, da se je tudi v družini Ipavcev govorilo skoro izključno nemški in le veliki duševni moči naših skladateljev imamo zahvaliti, da so pravočasno spoznali svoje slovensko pokoljenje in ostali Slovenci. Deloma pa je postal žrtev ponemčevanja tretji skladatelj o katerem poročamo.

Dr. Josip Ipavie.

Čutil se je sicer vedno Slovenca, uglasbil pa je vse svoje lepe solospesve s spremljevanjem klavirja (46 po številu) in tudi opero «Prinzessin Tollkopf» (Princesa Vrtoglavka) na nemška besedila. Pantomimo «Hampelmännchen» (Možiček) je objavil z nemško in slovensko razlago glasbe tako,

da bi moral veljati pretežno za nemškega skladatelja. Le dva moška zbor «Jutro» in priljubljeno «Imel sem ljubi dve» je uglasbil na slovenska besedila. V «Novih Akordih» je objavil «Triglavska koračnica» in «Himno». Uglasbil je tudi mešan zbor «Lipa». — to pa je bistveno vse, kar je uglasbil slovenskega. Vzgojen v benediktinskem samostanu v Sv. Lambertu na Gornjem Štajerskem, se je navadil občevanja v nemških krogih in našel je pozneje v teh krogih duševno sorodne može, brez katerih shajati ni mogel več. Tako sta štela Nemca Hoisel, sin bivšega zobozdravnika v Celju, in dr. Ferry Leon Lulek, sin ponemčurjenega deželnosodnega svetnika Luleka, rojenega na Vranskem, med najboljše Josipove prijatelje. Prvi je izboren estetik in muzik, drugi pa je bil v Avstriji sprva sodnik in operni pevec, sedaj pa je v New Yorku direktor nekega konservatorija. Prvega je rabil Josip kot kritika lastnih skladb, drugega pa, da mu je vzorno prepeval njegove solospевe. Ko je po štiriletnem težkem trudu nastala opera «Princesa Vrtoglavka», je bil Josip poln nad, da opera sijajno uspe in da celo zaradi nje obogati. Preizkušnje z vojaško godbo so se obnesle in vsi smo pričakovali najkrasnejšega uspeha. Posamezne pesmice iz opere smo prepevali privatno in tajno, s prestavljenim besedilom in vse so izredno ugajale. Uspehe s to opero v širokem svetu pa je hotel doseči Josip potom Nemcev, od Slovencev v tem oziru ni pričakoval nič, in glede bogastva morda utemeljeno. Šele potem, ko bodo njegovo delo (tako je računal) izvajala vsa velika mesta v Avstriji in na Nemškem, ga prepusti tudi slovenskim odrom v izvajanje in potem bo deležen njegove slave tudi slovenski narod, kar mu je čisto posebna srčna želja, (saj Slovenca, kakor rečno, se je čutil vedno). «Bog ne daj pa», tako je nam dijakom naročeval že naprej, da bi mi v graškem gledališču, ko se bo izvajala njegova opera, vzklikali 'Živio!' Nemcem bi se s tem zameril in konec bi bilo njegove karijere.» Namesto, da je zasedel dva trona, pa je obsedel med dvema stoloma. Vendar je naše gore list in nimamo teh listov toliko, da bi jih izročevali vetrovom. Vsakega poberemo in prečitamo, kaj je na njem zapisanega in na lističu, ki se glasi «Dr. Josip Ipavec» je zapisano prav mnogo, kar mora zanimati vsakega Slovenca in zato spregovorimo o njem po teh uvodnih besedah sedaj natančneje.

Bil je sin skladatelja dr. Gustava Ipavca in rojen 21. decembra 1875. v Št. Jurju ob južni železnici, Benjamin pa mu je bil stric. Po svojem pokolenju in mišljenju mora veljati kot Slovenec, kot skladatelj pa za Slovence še kot neodkrit, ker slovenska javnost njegovih del ne pozna. Samospèvi čakajo, da jih kdo prestavi na slovensko in objavi, opera pa, da se uprizori. Uspeh samospèvom kakor tudi operi je zagotovljen. Kakor mi je urednik Prelovec sporočil, je prevzel mojster Betetto hvaležno nalogo, da uvede njegove skladbe v koncertno dvorano; za opero pa se zanima za enkrat mariborski gledališki direktor dr. Brenčič. Našla bo sicer domač, majhen, a dober kruhek z željo, da bi ji bila po uspehih v Jugoslaviji pot še na Nemško ugodna, seve, če bi protiopternih trustov ne bilo, ki onemogočujejo do skrajnih mej vsak izvoz opternih ustvaritev.

A če je opera dobra, zakaj je niso Nemci uprizorili? — Niso jo uprizorili, kjerkoli je Josip optrkal, bila je zavrjnena, povsodi pa s kratko pripombo, da je godba lepa, da pa je besedilo nemogoče. Opere pa tvori (tako so rekli praktiki) v prvi vrsti besedilo. Da bo stvar razumljiva, naj povem, zakaj je bilo besedilo zavrjneno. Mara Čop, žena bivšega slovenskega poslancu Berksa, znana nemška pisateljica, ki je napravila Ipavcu libreto, je storila usodno napako, da nekaj ni takoj spočetka pojasnila, kar bi bilo treba pojasniti, da postane besedilo razumljivo. Ker pa tega ni povedala, humoristično besedilo ni prišlo do veljave, nasprotno napravilo je utis budalosti. To naj pojasni kratka vsebina besedila: Princesa Vrtoglavka, hči visokega dostojanstvenika, je vzgojena na kmetih, kjer se navadi prav robatega vedenja. Ko se pa kot krasna 17letna deklica povrne v prestolno mesto na dom svojega očeta, se njeno vedenje prav nič ne spremeni; uganja čisto neverjetne prestopke proti bontonu, nekoliko tudi zanalašč, da pojezi kavalirje, ki ji dvorijo in katere vse zavrača. Eden pa, posebno zvit, si hoče pridobiti njeno naklonjenost s tem, da začne preobračati slične kozolce kot ona in preobrača jih res tako spretno, da si pridobi vrtoglavko kot prijateljico, in končno kot nevesto in ženo. Da bi bil načrt tega kavalirja v operi takoj spočetka omejen, bi pričakovali poslušalci z velikim zanimanjem, kakšne bodo te spakedrije, ki jih bo uganjal in divilo bi se njegovu iznajdljivosti in šegavosti. Ker pa to ni povedano, vidi in sliši poslušalec skozi tri akte sama nerazumljiva dejanja, ki napravijo utis budalosti. Namesto komične opere z dobrim besedilom, je nastala nezmisljenost z nerazumljivim besedilom in na tem je opera propadla.

(Dalje prihodnjic.)

Naši skladatelji

Franjo Medricky je bil rojen 1890. v Ždanicah na Moravskem. Po absolvirani ljudski šoli in nižji gimnaziji v Brnu se je popolnoma posvetil glasbi. Vpisal se je v tamošnjo orglarsko šolo, ki ji je bil takrat ravnatelj skladatelj Leoš Janáček, poleg njega sta bila Medrickemu učitelja dirigent pevskega zbora moravskih učiteljev prof. F. Vach in Musil. Po končani šoli je moral k vojakom v Pulj, kjer je v Hrvatski čitalnici po odhodu Vogriča vodil društveni pevski zbor. Med vojaško službo je bil obenem dodeljen mornariško-meščanski šoli kot učitelj petja, mornariški cerkvi pa kot organist. Po vojaškem roku je prevzel mesto kapelnika sokolske godbe in pevovodje zbora na Visu. Med vojno je bil učitelj glasbe in petja na mornariški šoli na Dunaju. Od leta 1919. je nastavljen v Sisku kot zborovodja pevskega društva «Danice», organist in ravnatelj kora župne cerkve in učitelj petja na državni realni gimnaziji. V Sisku je ustanovil tudi mestno godbo na pihala.

Medricky je pisal vokalne in instrumentalne skladbe. Njegove cerkvene skladbe so: 5 maše, 1 rekviem, 1 Tedeum in več motetov. Posvetne: več pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja ali orkestra, več mešanih in moških zborov, lepo število skladb za gosli, klavir, čelo, orglje, orkester in godbo na pihala.

Iz naših organizacij in društev

Letne redne skupščine Ljubljanske župe J.P.Z., ki se je vršila 15. aprila t. l. v Ljubljani, se je udeležilo od 20 včlanjenih zborov 12 po svojih zastopnikih, poleg tega sta bila na skupščini navzoča tudi odposlanec «Drave» iz Maribora ter Celjskega pevskega društva poleg precejšnjega števila članov zlasti ljubljanskih društev. Skupščino je otvoril in pozdravil navzoče starešina Hubad, vendar je nadaljnje vodstvo skupščine zaradi preutrujenosti ravnatelja Hubada prevzel njegov namestnik dr. Anton Švigelj. Na skupščini je prvi poročal župni pevovodja Prelovca o jubilejnem festivalu v Pragi, o katerem čitate v «Zborih» na drugem mestu. Funkcionarji so nato podali svoja poročila, ki so bila enoglasno odobrena in je odbor dobil absolutorij. Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen za starešino ravnatelj M. Hubad, za namestnika dr. A. Švigelj, za pevovodjo Z. Prelovca, za namestnika F. Juvance, za odbornike pa: Premelč, Gerčar, Dražil, Perdan, Hladnik, Pečenko, Bitenc, Bezeljak in dr. Rajh; za preglednika računov Jamnik in Lasbacher.

Sklepi skupščine Ljubljanske župe J.P.Z.: Letni prispevek za prihodnje leto se določi 100 Din za župo in 150 Din za J.P.Z. v Beogradu. — Včlanjena društva naj v bodoče pošiljajo župni pisarni samo prepis zapisnika letnega občnega zbora, programe prireditev, izrezke časopisnih kritik, vse v dvojniki, ter poročila o važnih spremembah med letom. Mesečni izkazi v bodoče odpadejo. — Društva, ki še niso poslala svoje zgodovine, naj jo čimprej v trojniku (eden za župo, eden za J.P.Z. in eden za ponatis v «Zborih») pošljejo. — Ob desetletnici nlašega ujedinjenja se bo vršil v Ljubljani pevski festival, na katerem bodo sodelovala tudi naša društva posamezno in v skupnih nastopih. — Na predlog župnega pevovodje Z. Prelovca je skupščina soglasno in z navdušenjem imenovala skladatelja Emila Adamiča v priznanje njegovih velikih zaslug za slovensko zborovsko glasbo za svojega častnega člana.

Za ustanovitev Mariborske župe J.P.Z. Na inicijativo narodnega železničarskega glasbenega društva «Drava» v Mariboru so se v soboto dne 2. junija t. l. sestali zastopniki pevskih društev mariborske oblasti na razgovor o ustanovitvi Mariborske župe J.P.Z., za katero so se delegati izrekli soglasno in so izvolili pripravljalni odbor s predsednikom g. dr. Jankom Bezjakom na čelu. Sestanku sta v informativne svrhe v imenu Ljubljanske župe J.P.Z. prisostvovala pevovodja Zorko Prelovca in tajnik Jakob Gerčar. — Toplo pozdravljamo ustanovitev skupne pevske organizacije za mariborsko oblast, ki naj v tesni zvezi z Ljubljansko župo J.P.Z. deluje v prosep naše pevske umetnosti!

Pevski zbor «Glasbene Matice» v Ljubljani je na velikonočni ponedeljek priredil koncert z nekoliko skrajšanim turnejskim vzporedom v Narodnem domu v Kranju, kjer pa dovršeno petje zbora zaradi slabe akustike dvorane ni prišlo do zaslužene veljave. — Zakaj se ni koncert vršil v veliki dvorani?

Koncertna turneja pevskega zbora Ljubljanske Glasbene Matice po Češkoslovaški in na Dunaju je sijajno uspela in je bila v pravem pomenu besede triumf slovenske in jugoslovenske pesmi, h kateremu društvu, odličnemu zboru in dirigentu ravnatelju M. Hubadu najiskreneje čestitamo. Obširno in temeljito poročilo o turneji nam je obljubljeno za prihodnji zvezek «Zborov».

Turneja mariborske Glasbene Matice v Švici in Innsbrucku. Leta 1925. je bila Baseler Liedertafel najprisrčneje sprejeta na mariborskem kolodvoru. Njen predsednik Keiser-Handschin je pri tej priliki z vso resnostjo vabil mariborsko Matice, da jo obišče v Švici, in temu vabilu se je letos pomladi res odzval matičin zbor ter je priredil s pomočjo društva Baseler Liedertafel tri koncerte v Švici, in sicer v Baslu 2., v Zürichu 4., v Luzernu 5. in v Innsbrucku 7. maja. Zbor si je nadel nalogo, da ponese jugoslovensko narodno in umetno pesem med Nemce, ki še do teh dob niso slišali naše pesmi. Na sporedu so bile dr. Schwabova «Zdrava Marija», Premrlav «Zakaj», dr. Kimovčeva «Ti boš pa doma ostala», Adamičevi «Marija in brodar» in «Mlad junak», Mirkova «Zvezde ugašajo», Pavčičeva «Če rdeče

rože», dr. Ipavčeva «Kukovca» in Hladkova «Sm se rajtov ženiti». Hrvatsko pesem je zastopal Gotovac z «Jadovanko» in «Smiješno čudo», Srbe Mokranjac s «Kozarjem», Bolgare pa Hristov z «Mari mome» in «Ergen djado». Občinstvo je kritika sta sprejela našo pesem z največjim navdušenjem in je zbor moral več pesmi celo po dvakrat ponoviti. V Innsbrucku je nek šovinist skušal na vsak način preprečiti matičin koncert ter je napisal v nek obskuren listič dolg pamflet o zatiranju Nemcev in petju tega zbora, ki je tak, kakor se jih na tisoče lahko najde na Balkanu. Resnejši meščani, zlasti pa «Tiroler Sängerbund», so si bili svesti velike važnosti, ki ga ima ta koncert za slovensko-nemško razmerje ter so zato z vsemi močmi delali za dober obisk koncerta. Pripomnim naj, da je povsod prava in odkrita prisrčnost šele po koncertu zavladala med poslušalci. Kritiki so bili polni hvale o petju in vzorni disciplini zbora Glasbene Matice ter so ji v najlepših besedah nazdravljali na sestankih. Pred koncertom je dobil vsak oficijelni kritik po en izvod naših pesmi, ki so bile predstavljene v nemščino, tekst pa podložen notam. Najstrožji švicarski kritik, profesor Isler, piše o petju mariborskih pevcev dobesedno: «Da schlugen an unsere Ohren Klänge von grossartiger Ausdruckskraft, von ungewohnter, melodischer, harmonischer und rhythmischer Eigenart, da steigerte sich das musikalische Können des unter der vortrefflichen Leitung von Josip Hladek-Bohinjski stehenden Chores zur Virtuosität und machte manchen Kenner unseres Volksgesanges etwas kleinlaut.» V Baselu in Innsbrucku pa sta zastopnika najvišjega oblasti odkritosrčno obžalovala vse, ki niso imeli prilike, da slišijo krasoto jugoslovenske pesmi in vzornega petja Glasbene Matice. Kako velik vtis so napravili koncerti Glasbene Matice na silno razvajene Nemce, je najboljši dokaz, da zboru še vedno prihajajo priznalna pisma in da so se bavili z njegovim petjem vsi švicarski in tirolski listi, nekaj francoskih, «Neueste Münchener Nachrichten» in celo «Corriere della sera». Četudi gmotni uspeh turneje ni bil sijajen, je pa zato moralni tem večji in pri ponovnem nastopu bi bile gotovo vse dvorane natrpano polne. Mariborska Glasbena Matica je v Švici strla led. Na njeni turneji jo je spremljal skladatelj Emil Adamič. A.

Lavoslav Pahor † Začetkom aprila je zavihtela smrt svojo koso nad Lavoslavom Pahorjem, ki je bil po poklicu železniški uradnik, po sreči in njegovemu zvanju pa glasbenik. Za glasbo je živel od mladosti do groba. Ustanavljal je na vseh svojih službenih mestih pevske zборе, orkestre, učil jih je, priredil koncerte, zanje komponiral. Živahno delavnost je razvijal zlasti na Goriškem; bil je predsednik predvojnje Ljubljanske župe Zveze slovenskih pevskih zborov, med vojno je priredil v operi več uspešnih koncertov malega moškega zbora, po prevratu je bil agilni pevovodja «Slavca», dirigent orkestra Sokola I itd. Kot skladatelj je pisal zборе, solospesve, vložke k igram («Deseti brati»), plesne komade, potpourije za orkester in godbo na pihala, v razne liste je prispeval z glasbenimi poročili («Slovan»). Na poslednji poti so ga poleg stanovskih tovarišev spremljali pevcu vseh ljubljanskih pevskih zborov, ki so mu pod vodstvom župnega pevovodje F. Juvance zapeli v slovo žalostinke, godba Narodnega železničarskega glasbenega društva «Sloga» pa je zaslužnemu skladatelju svirala njegove narodne žalne korračnice. Idealnemu in skromnemu narodnemu delavcu, pevcu in skladatelju ohranimo časten spomin!

Redni letni občni zbor pevskega društva «Ljubljanski Zvon» se je vršil dne 25. marca v društvenih prostorih. Po običajnih poročilih društvenih funkcionarjev, ki so zaznamovala uspešno delo zbora in odbora v minulemu letu, dalje izdaje skladb in lista «Zbori», so zborovalci izvolili stari odbor. Med zborom niso zamudili tekom leta nobene vaje Olga Pelanova, Mira Robidova, Milka Božičeva in Ludovik Wohinc. Prejeli so kot nagrado elegantno vezan letnik lanskih «Zborov» z odborovim posvetilom. Na predlog pevovodje Prelovca je občni zbor soglasno izvolil skladatelja dr. Antona Schwaba v priznanje njegovih zaslug za slovensko glasbo častnim članom «Ljubljanskega Zvona».

Pevsko društvo «Slavec» v Ljubljani je imelo dne 14. aprila 1928. svoj redni letni občni zbor v društvenih prostorih. v

salonu gostilne «pri Jerneju» na Sv. Petra cesti. Udeležilo se ga je polnoštevilno redno članstvo, ki je z zanimanjem poslušalo poročila društvenih funkcionarjev. Po pozdravu predsednika I. Hladnika je podal obširno tajniško poročilo B. Roš. Odbor je imel tekem leta 16 rednih in 9 izrednih sej, članskih sestankov pa je bilo 11. Društvo je bilo od februarja 1927., ko se je moralo izseliti iz Narodnega doma, brez strehe. Začasno je zbor vadil v učilnici petja na II. državni gimnaziji, dokler ni bil njegov pevovodja profesor Brnobič službeno prestavljen v Bihac. Po dolgem iskanju se je «Slavcu» posrečilo najeti salon «pri Jerneju», kjer ima še sedaj svoje prostore. Dobil je tudi novega agilnega pevovodjo v osebi I. Repovša in z njim je v društvu zavelo novo življenje. Zbor se je mahoma pomnožil, pridno zahaja k pevskim vjam in se pripravlja za koncertne nastope. Po odobrenih poročilih so bili v odbor izvoljeni: I. Dražil (častni predsednik), I. Hladnik (posle vodeči predsednik), C. Jančigaj (podpredsednik), B. Roš (tajnik), F. Merše (blagajnik), L. Logar, S. Cerar, J. Gradišar, M. Berginc, F. Juvan, D. Dernovšek, N. Bizjak, D. Strehovec, L. Baraga, L. Krauner (odborniki), R. Turk, J. Pengal, M. Otrin (odbornice).

Trbovlje. Med redka slovenska pevska društva, ki redno delujejo ter se z veliko pridnostjo in požrtvovalnostjo že lepo vrsto let udejstvujejo na koncertnem odru, štejejo gotovo trboveljski «Zvon». Po zaslugi svojega delavnega pevovodje Oskarja Molla, ki je znal svojo pevsko družino zainteresirati za študij in izvajanje nove zborovske literature, je društvo doseglo lepe uspehe in dostojno višino prednašanja. Koncert trboveljskega «Zvona» dne 31. marca 1928. je znova posvedočil, kaj zmoreta resna volja dobrega pevovodje in trudaljubivost njegovega zboru. Na vzporedu sta bila dva moška in trije mešani zbori a capella ter en moški, trije ženski in dva mešana zboru s spremljevanjem malega orkestra. Šest skladb je bilo Adamičevih, s po eno pesmijo so bili zastopani Juvanec, Mirk, Pavčič, Pregelj in Prelovec, skladbe iz izdaj Ljubljanske župe J. P. Z., «Novih akordov», «Zborov», izdaj pevskega društva «Ljubljanski Zvon» in rokopisov. Moški zbor «Zvona» je krepko zapel Juvančevo «Budnico», krasno začel Mirkovo «Katricu», ki se mu je proti koncu zaradi nepazljivosti baritonov malo ponesrečila; dalje je za dobro pogodil težko Adamičevo «Oče naš» v Mollovi priredbi s spremljevanjem orkestra. Dasi so bile skladbe dobro naštudirane, se je opazilo, da so zakesnjevali drugi basisti, ki se skoro gotovo niso udeleževali vseh vaj. Zborov mešani zbor je glasovno dobro zaseden in je prav zadovoljivo prednesel Adamičevo «Preizkušeno zvestobo», v nji srečno prijadral mimo nerodnih dveh taktov moškega zboru pred učinkovitim koncem je ljubko zapel Prelovčevo «Ena tička priletela» in Pregljevo «Da bi jaz znala, kateri je moj». Vendar prvi del koncerta publike ni razgrel. V drugi polovici pa se je ženski zbor izredno postavil z Adamičevimi zbori «Poj, petelin, zoro mi naznani», «Kje si dragi, da te ni?» in «Zgodaj vstala mlada je devojka» s spremljevanjem orkestra, ki ga je za ta koncert skladatelj nalašč napisal. Čudimo se, da se teh ženskih zborov, ki so lepi in hvaležni, naša društva tako ogibajo in jih le redko izvajajo, tembolj, ker jih klavirsko ali orkestralno spremljevanje poživljuje. V Trbovljah so želi viharna odobravanja, ki sta jih bila deležna tudi posrečeno prednašana mešana zboru, Pavčičeva šegava «Lenka» in Adamičeva živahna, v plesnem ritmu zložena osmeroglasna «Svatba na poljani». «Lenko» je zbor moral ponoviti, skoro razprodana dvorana trboveljskega Sokolskega doma je odmevala pristrčnih ovacij «Zvonu» in pevovodji Mollu, ki jima na uspehu iz srca čestitamo. Našim pevskim zborom naj bo pa marljivo, kvišku stremeče pevsko društvo «Zvon» v Trbovljah za vzgled!

Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» je koncertiralo dne 5. maja t. l. zvečer v Sokolski dvorani v Trbovljah in dne 6. maja popoldne v dvorani Narodnega doma v Hrastniku. Vzpored: Z. Prelovec: «Slava delu»; V. Mirk: «Šumi potok»; Z. Prelovec: «Hišca pri cest' stojji», moški zbori. — A. Lajovic: «Kje se skrivaš vesne mili dan?» E. Adamič: «Tožba»; E. Adamič: «Zgodaj vstala mlada je devojka», ženski zbori s klavirjem. — V. Mirk: «Neven-Kolo»; A. Lajovic: «Ples kralja

Matjaža II.»; E. Adamič: «Preizkušena zvestoba»; E. Adamič: «Pred spanjem»; M. Železnik: «Sijaj solnčice!»; Z. Prelovec: «Ena tička priletela», mešani zbori; J. Pavčič: «Lenka», mešan zbor s klavirjem. — Petje je vodil pevovodja Zorko Prelovec, klavirsko spremljanje je oskrbel pevovodja Heri Svetel.

Glasbeno društvo «Ljubljana» je pod vodstvom dr. A. Dolinarja koncertiralo z vzporedom ruskih cerkvenih skladb dne 1. aprila t. l. na Vrhniki, dne 22. aprila t. l. pa v St. Vidu nad Ljubljano.

Pevski zbor Katoliškega prosvetnega društva v Celju je priredil dne 17. maja t. l. v veliki dvorani tamošnjega Narodnega doma koncert v proslavo 60letnice skladatelja dr. Antona Schwaba. Izmed jubilaritovih skladb so bile na vzporedu «Vasovalec», za bariton s klavirjem, «Ptičica» in «Večer na morju», za moški zbor, ter «Dobro jutro», za mešani zbor s klavirjem. Ostali del vzporeda so izpolnile skladbe P. Jereba, E. Adamiča, M. Tomca, A. Mihelčiča, dr. A. Dolinarja, dr. F. Mlinar-Cigaleta in J. Pavčiča. Petje je vodil skladatelj Alojzij Mihelčič. Navzočemu jubilarantu dr. Schwabu je društvo poklonilo krasen šopek.

«Pevska zveza» je priredila koncem aprila svoj 12. pevski tečaj, in sicer v Novem mestu na Dolenjskem. Udeležencev je bilo 50, večinoma učiteljev in pevovodij. Predavali so prof. Bajuk, pevovodja Primožič in skladatelj dr. Dolinar. Skupno pevsko vajo je vodil strokovni učitelj Puš, ki je bil tudi izvoljen pevovodjem novomeškega okrožja «Pevske Zveze».

V Laškem so ustanovili pevsko društvo «Hum». Predseduje mu Andrej Svetek, odborniki so Anton Uršič, Blaž Zupanc, Franjo Peternelj, Franjo Kolšek, Bodigoj Uratarič, Alojzij Knez in Ernest Breznik. Društveni moški zbor šteje 26 članov.

V Novem mestu na Dolenjskem so ustanovili novo pevsko društvo «Gorjanci». Poučuje ga pevovodja Ludovik Puš. Zbor je prvič z uspehom nastopil na proslavi petdesetletnice pesnika Otona Župančiča dne 12. februarja t. l. v Rokodelskem domu. Prednašal je Schwabov mešan zbor «Zvonovi», Lajovčeve «Pastirčke» in Hochreiterjev «Nočni psalm».

«Glasbeno društvo v Kočevju» je priredilo dne 5. maja t. l. v dvorani hotela Mesto Trst v Kočevju pod vodstvom pevovodje Mirka Trosta lep koncert z izbranim vzporedom starejših in novejših skladb. Zastopani so bili skladatelji E. Adamič, I. Zajc, dr. G. Ipavc, Ant. Nedvčed, M. Železnik, V. Mirk, A. Lajovic, Z. Prelovec in Liadow z zborovskimi skladbami, P. Konjović in J. Pavčič s solospeli, ki jih je prednašala Helena Rajhova; M. Vidmar in dr. V. Vujčić pa sta zapela Z. Prelovčeve «Rdeče rože» za dvospev. Solospel in dvospev je na klavirju spremljala Olga Luzarjeva. — Časopisi so o prireditvi pohvalno pisali.

Pevsko društvo «Grafika» je poletelo dne 19. maja t. l. v Trzič na Gorenjskem in je koncertiralo pod vodstvom prof. Gröbminga v telovadnici tamošnje meščanske šole pred izbranim tržiškim občinstvom, ki mu je najbolj ugajala Jerebova «Pelin roža» z baritonskim solom odličnega pevca M. Rusa. Gostom se je za lepo petje zahvalil predsednik «Bralnega društva» Paternost, pevovodja prof. Gröbming je prejel šopek rdečih nageljev. — «Grafika» je drugi dan popoldne koncertirala še na Golniku in se zvečer z lepega in zabavnega, obenem pa uspešnega koncertnega izleta vrnila v Ljubljano.

Akademsko pevsko društvo «Obilič» iz Beograda je koncertiralo aprila koncertiralo v Mariboru, nato pa na Dunaju z velikim uspehom. Zbor vodi bivši kapelnik ljubljanske opere Lovro Matačić.

Akademsko pevsko društvo «Mladost» iz Zagreba je priredilo koncertno turnejo po Nemčiji. Na koncertih je izvajalo novosti jugoslovanske zborovske literature. Dirigent «Mladosti» je našim naročnikom znani hrvatski skladatelj in kapelnik zagrebške opere Jakov Gotovac. Na poti na turnejo je «Mladost» koncertirala tudi v Mariboru.

Hrv. pjev. udruženje «Lisinski» je dne 23. aprila t. l. v Zagrebu izvajalo A. Dvořákov «Requiem». Dirigiral je kapelnik Oskar Smodek, med solisti sta bila tudi Zinka Vilfan-Kunčeva in Josip Križaj.

Hrv. pjev. društvo «Kolo» je priredilo na veliki teden obnem z mešanim zborom Kraljeve muzičke akademije v Zagrebu (200 pevcev in pevk) pod vodstvom profesorja Srečka Kumara koncert S. Bachovih «Motetto».

Hrv. pjev. društvo «Lira» je pod vodstvom svojega pevovodje B. Krnica koncertiralo dne 14. aprila t. l. v dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda.

Opera in koncerti

Ljubljanska opera. Poročali smo že, da so v proslavo petindvajsetletnice umetniškega delovanja mojstra Betetta izvajali Flotova opero «Marta», ki pa se ni dolgo držala na repertoarju. Pomemben godček je bila nova uprizoritev Beethovne opere-edinke «Fidelio», ki je v deloma novi zasedbi dosegla velik in zaslužen uspeh. Naštudiral in dirigiral jo je direktor Polić, naslovno vlogo je odlično kreirala Mitrovičeva, ki je za našo opero izvrstna pridobitev. V vseh najrazličnejših svojih dosedanjih vlogah se je kot pevka in igralka naravnost odlikovala. V «Fidelio» je zopet briljiral Betetto, prav dobri so bili pa tudi Ribičeva, Kováč, Rumpel, Holodkov in Mohorič. — Star repertoar so poživali nekatera gostovanja: Gjunjevaca iz Beograda je nastopila v Puccinijevi «Madame Butterfly», Horjan iz Varšave v «Plesu v maskah» in «Čarobni piščali», Šimenc v «Carmen» in «Tosca». Novost je bila dalje Puccinijeva opera «Dekle z zlatega zapada», pripravljajo pa Straussovo opero «Elektra». Za zabavo publike so skrbele operete «Zmagovalka oceana», «Lady X», in «Čardaška princesa», v katerih ugajajo Poličeva, Drenovec, Peček in Ribičeva. — Naše gledališče je stalno v krizi z reduciranimi solisti, reduciran je orkester, reduciran zbor, reducirano tehniško osebje, in radi verjamemo izjavam direktorja Poliča v «Gledališkem listu», ki trdi, da je s številom in kakovostjo personala 1.) izključeno kvalitativno in kvantitativno proizvajati repertoar kot v prejšnjih sezonah, 2.) nemogoče stalno zainteresirati publiko za repertoar, ker je ravnateljstvo pri zasedbi posameznih del prisiljeno, venomer se posluževati istih oseb za glavne partije, 3.) nemogoče dubljanje posameznih partij, zaradi česar v primeru bolezni posameznikov ni mogoče vzdrževati najavljenega repertoarja, 4.) zelo otežkočeno, v detajlih pa celo onemogočeno, razvijanje repertoarja v smeri, v kateri bi se moral v bližnji bodočnosti razvijati. V težkih razmerah živi naša opera. Direktor Polić, kapelniki Balatka, Neffat in Štriftof, personal, solisti, zbor, orkester, vsi v tej čudni sferi vztrajajo in čakajo na boljše čase. Bore se z revščino, prejemajo znižane plače, in vendar so ljubljanski operi z letošnjim gostovanjem v Zagrebu («Tri oranže»), v Subotici («Marta» in «Fidelio»), v Beogradu («Tri oranže») priborili ugled in spoštovanje. Čast jim!

Koncerti. V aprilu in maju smo doživeli precej koncertov. Dne 11. aprila t. l. se je vršil v dvorani Filharmonične družbe koncert moškega zbora (28 pevcev) poljskega železničarskega društva «Haslo» iz Poznania pod vodstvom svojega pevovodje prof. Stanislava Kwasnika. Prvi del sporeda je obsegal poljske umetne pesmi skladateljev Walewskega, Lachmanna, Opienskega, Moniuszka, Dwiernickega in Kwasnika, večinoma skladbe starejšega kova; drugi del koncerta pa je nudil značilne poljske narodne pesmi v harmonizacijah Walewskega, Kamienskega, Soltysa, Swiezynskega, Lachmanna in Kwasnika. — Zbor je odpel razmeroma dolg spored točno in disciplinirano, nima prvovrstnega glasovnega materijala v tenorjih, pač pa dobre, močne base. Publiko je poljske goste sprejela zelo simpatično in je njihovo petje po vsaki točki nagradila z navdušenim odobravanjem. — Drugi dan, dne 12. aprila, je gostoval v unionski dvorani dunajski deški zbor «Die Wiener Sängerknaben», broječ 16 dečkov, ki jih je vodil prof. H. Müller. Izvajali so pesmi Griega, Pierneja, Schuberta, Tauberja, Gollerja, Pfliegerja in končno Haydnovo enodejansko opero «Lekarnar». Nabito-polna dvorana je pogumnemu nastopu izvrstno izšolanega mladinskega zbora lepih in svežih glasov gromko aplavdirala in ga prisilila, da je dodal še kopico dunajskih pesmi. —

Med domačimi pevskimi društvi je priredilo «Krakovo-Trnovo» dne 25. aprila t. l. v dvorani Filharmonične družbe lepo obiskan, samostojen koncert pod vodstvom svojega pevovodje Mirka Premelča. Poleg skladb Lebana, Mirka, Adamiča, Pavčiča, Deva in Čobanića je na tem koncertu doživel prvo izvajanje M. Zelezničarjevega moške zbora «Kmetova molitev», ki je bil pri razpisu nagrad «Zborov» l. 1926. nagrajen in potem objavljen. Zbor, ki šteje okoli 30 pevcev in se z vneto vadi, ima zlasti polne druge base, dobrih tenorjev pa mu manjka kakor vsem zborom. Pel je solidno, nekatere pesmi z lepo dinamiko. — Med zborovskim vzporedom je operni pevec Svetozar Banovec pohvalno zapel nekaj solospjevov iz sodobne naše glasbene literature («Nova Muzika»): Kogojev «Letski motiv», Osterčeve «Belokranjske» in «Solnce v zavesah» ob večšem in diskretnem spremljevanju H. Svetla. Banovec zasluži za propagando najnovjše glasbe odkrito priznanje, zbor pevskega društva «Krakovo-Trnovo» in pevovodja M. Premelč pa naj vztrajata na svoji poti ambicije in trudaljubivosti. — Dne 27. aprila t. l. se je vršil v stolnici sv. Nikolaja zanimiv koncert «Orkestralnega društva Glasbene Matice» pod vodstvom skladatelja E. Adamiča, s sodelovanjem ravnatelja stolnega kora St. Premrla (orgle), K. Ruplja in L. Pfeiferja (goslji), A. Pertota (čelo) in M. Rusa (bariton). Na sporedu so bile skladbe predklasične dobe iz 16., 17. in 18. stoletja, zastopani so bili skladatelji Corelli, Locatelli, Abaco, Bach, Händel, d'Aquin, Mattheson, Greene in Bennet. — Edini stilni koncert sezone je izvrstno uspel, odlikovali so se dirigent, orkester in solisti, Premrl kot mojster in spremljevalec na orglah. Obsežna cerkev je bila polna hvaležne publike, ki zaradi svetosti kraja ni mogla očitno koncertantom izraziti svojega priznanja. — Po dolgem odmoru je zopet priredil kons. prof. K. Jeraj v nedeljo dne 6. maja t. l. v dvorani Filharmonične družbe mladinsko muzikalno predavanje, posvečeno 50letnici našega zaslužnega skladatelja prof. E. Adamiča. Uvodoma je dr. J. Mantuani predaval o življenju in glasbenem delu jubilanta, dalje pa je moški kvartet profesorja dr. P. Kozine (dr. Kozina, Grom, Berlot, Kragelj) prednašal same Adamičeve skladbe; med njimi prvo njegovo v «Novih Akordih» priobčeno «Zapuščena», potem «Scherzando», «Sv. Jožef», «Jesus je majhen», «Za njo kot riba za vodo» in «Krški zvonovi» (zadnje štiri iz «Zborov»). Kvartet je bil kos izrednim težkočam navedenih skladb, med katerimi so posebno težki «Krški zvonovi» doživeli to pot prvo izvajanje. Solospjeve so peli dr. Kozina in njegova mnogo obetajoča učenca Berlot in Pavlič, na klavirju jih je precizno spremljal prof. Jeraj. Velika udeležba mladine, ki je dvorano zasedla do zadnjega prostorčka in je koncertante živahno aklamirala, je dokaz, da si muzikalnih predavanj, ki so bila za letos ukinjena, iz srca želi. Prof. Jeraj naj jih v jeseni gotovo zopet uvede. — V korist bolgarskim potresnim žrtvam se je vršil dne 10. maja t. l. dobrodelni koncert v veliki dvorani Uniona. Sodelovali so: operni orkester pod kapelnikom Neffatom, pevski zbor «Glasbene Matice» pod ravnateljem M. Hubadom, solisti Betetto, Majdičeva, bolgarski baritonist Krajev in bolgarska operna pevka Carigrajska. Orkester je sviral Smetanovo sinfonično pesem «Višegrad» in dva Šebekova bolgarska plesa. Zvenel je slabo, ker je prepičlo zaseden. Uprava gledališča ga je okrnila, da je v resnici reven, in čudimo se, da morejo z njim v operi izvajati večja, težka operna dela. Posrečeno sta nastopila Majdičeva in Betetto, zadnji z dvema ljubkima, novima skladbama J. Pavčiča, dočim bi bile na učinek preračunjene pevске točke Krajeve in Carigrajske, ki ne sodijo na resen koncert, brez škode lahko odpadle. Višek in najlepši užitek koncerta so bile pevске točke zbora «Glasbene Matice», ki je prednašal izbrane zbere Gallusa, Škerjanca, Adamiča, Gotovca, Štolcer-Slavenskega in Lajovca. Vzorno izvajanje je pričalo o resničnosti laskavih ocen čeških listov povodom koncertne turneje našega vodilnega zbora, ki je bil tudi na tem dobrodelnem koncertu po zasluženju deležen navdušenega priznanja razprodane dvorane. — V ponedeljek dne 14. maja t. l. pa so posetili Ljubljano donski kozaki pevskega društva «Platov» in so koncertirali v nabito polni unionski dvorani. Ni bil slab zbor, pel je pa razen par res ruskih pesmi samo ceno blago, brez vsake umetniške kvalitete, ki mu je ljubljanska publika

gromovito ploskala. Ko bi imela vsaj toliko zmisla za naše umetniške prireditve kot za efektne pevske šlagerje in kozaške ples! — Končno je bil napovedan še koncert pevskega udruženja «Jugoslovska Lira», ki je bilo namenjeno koncertirat po svetu, pa se je pred turnejo moral raziti. — Žal nam pa je, da je zagrebška akademska «Mladost» na povratku s turneje po Nemčiji svoj koncert v Ljubljani iz neznanega vzroka odpovedala. — Konec sezone. —

Razno

Prvi festival jugoslovske moderne muzike se je vršil dne 5. in 6. maja t. l. v Beogradu. Priredila ga je južnoslovska sekcija «Mednarodnega društva za sodobno muziko» na inicijativo in po glavni zaslugi skladatelja in urednika «Muzike» dr. M. Milojevića. Na prvem koncertu, posvečenem komorni glasbi, so Zikovci izvajali Kvartet Concerto od F. Lhotke, Kvartet s pogrebno koračnico od M. Logarja, soproga dr. Milojevića je pela njegove pesmi «Pesmi iz Južne Srbije». Predrag Milošević je igral svojo «Malo klavirsko suito», Jovan Bandur pa je dirigiral svojo «Himno človeka», ki jo je izvajalo 12 članov «Obilića» in komorni orkester. Na drugem koncertu je izvajala «Beograjska Filharmonija» Štolcer-Slavenskega «Balkansko simfonijo», Dobroničev «Karneval», Berse «Sunčana polja in dva Hrističeva plesa iz njegovega novega baleta. Na vzporedu je bila tudi uvertura «Mlada Breda» našega L. M. Škerjanc, ki je pa, žal, niso izvajali. Za Slovence sta se festivala udeležila skladatelja Lajovic in Osterc, ki sta v svojih poročilih priznala, da je prireditve odnesla močan moralen in kulturni uspeh, na katerem južnoslovska sekcija «Mednarodnega društva za sodobno muziko» iz srca čestitamo.

† Adolf Robida. Koncem februarja je umrl v Ljubljani prof. Adolf Robida, ki je bil svojčas delaven član glasbenega društva «Ljubljane» in je mnogo let z veliko vnemo sodeloval v p. H. Sattnerjevem frančiškanskem cerkvenem zboru. Odličnemu šolniku, pisatelju in pevcu blag spomin!

Dnevnik «Slovenec» je priobčil v februarju tri članke o glasbi: O glasbi sploh in o moderni posebej (dr. St. Vurnik), Slovenska glasba, nje razvoj in značaj (dr. Fr. Kimovec), Cerkvena glasba na Slovenskem (St. Premrl).

Leposlovni list «Dom in svet» je začel objavljati dr. St. Vurnikove članke «Uvod v glasbo», — «Ženski svet» pa se je spomnil življenja in glasbenega dela uršulinke M. Eleonore Hudovernikove.

Franjo Zacherl, učitelj v pokojju v Ljutomeru je praznoval v marcu 60letnico svojega rojstva. Bil je dolgo let pevovodja tamošnjega pevskega društva, vodil je cerkveno petje in je mnogo storil za povzdigo glasbenega življenja v Ljutomeru. Naše iskrene čestitke!

Zakaj — zato!

Na naša izvajanja «Zakaj pevska društva ne napredujejo?» je «Nova Muzika», ki jo ponovno priporočamo vsem ljubiteljem glasbe v naročbo, dostavila še par opazk, ki jih doslovno ponatisnemo:

- 1.) zato, ker jim ni do napredka;
- 2.) zato, ker programi njihovih koncertov niso zanimivi;
- 3.) zato, ker se je publika 16taktnih a capella pesmic naveličala in hoče obsežnih, krepkih del;
- 4.) zato, ker je treba koncerte poživiti z instrumentalno glasbo;
- 5.) zato, ker je glasbena naobrazba pevcev in publike premajhna.

Razen prvega očitka, ki je presplošen, napisan nehote na naslov vseh društev, namenjen je pa bil — vsaj mislimo — le tistim, ki jim res ni do napredka, vse podpišemo. Toda, pogledjmo tudi vzroke, zakaj je tako!

Da programi koncertov pevskih društev niso zanimivi, da se je publika malih skladb naveličala, za to ne zadene prav nikakriva krivda društev, kajti ambiciozni pevovodje so vse količkaj dobre skladbe naših skladateljev ponovno že izvajali, kar je pa obsežnih in krepkih

del v naši glasbeni literaturi, jih lahko seštejemo na prste obeh rok. Skladatelji naj pišejo namesto 16taktnih a capella pesmic «obsežna» in «krepka» in tudi «dobra» dela, in prepričani smo, da jih bodo društva rada in z veseljem izvajala. — Prav tako je koncerte poživiti z instrumentalno glasbo, menda želja vsakega pevovodje. Le tega mu nihče ne pove, kako bo društvo krilo stroške za orkestre, če so že a capella-koncerti po navadi deficitni. Povejte vir dohodkov in kritje stroškov! Glasbena naobrazba pevcev in publike je res premajhna, toda z zabavljanjem ne bo prvih ne druge večja. Predvsem naj že ljudska šola skrbi za temeljni glasbeni pouk mladine, za njo meščanske in srednje šole, učiteljske in konservatorij naj nam pa vzgojita v glasbi temeljito podkovane pevovodje! — Publika pa je na vsem svetu enaka: ljubi lahko, melodijozno glasbo in odklanja moderno, ker je ne razume. Treba ji je vzgoje! Zanj se je doslej bore malo storilo, kajti baš kar se zborovske glasbe tiče, je bil za občinstvo in tudi za pevske zbere skok od izvajanja pesmi v liedertafelskem slogu pa do modernih skladb — prevelik. Počasi se bo pa, upamo, okrenilo na boljše in v tej nadi pojdemo vsi složno na delo!

Iz urednikove in upravnikove listnice

V tretjem zvezku glasbenega dela «Zborov» smo natisnili zelo posrečeno J. Pavčičevo priredbo E. Adamičevega otroškega solospela «Jezdec» (iz «Novih Akordov») za mešan zbor. Dalje predstavljamo našim naročnikom skladatelja Fr. Medričkega z njegovim mešanim zborom «Nedelja», našim cerkvenim zborom želimo ustreči z blaglasno Marijino pesmijo M. Železnika «Naši Materi» za mešan zbor z orglami. — Prihodnjo številko pa smo namenili izključno moškimi zborom. — Vse skladatelje prosimo, da nam pošljejo svoje nove, nepretežke zborovske skladbe ali pa tudi priredbe značilnih narodnih pesmi za koncert, glasbenim pisateljem pa se priporočamo za aktualne članke in razprave. — V književni prilogi smo morali to pot s prostorom silno štediti, kajti drobnega gradiva se je mnogo nabralo, glasbene liste smo morali izpustiti, iz življenja naših društev smo le najvažnejše registrirali in marsikaj smo mogli tiskati s petim stavkom, da smo v zvezek spravili najvažnejše. Ostalo gradivo priobčimo pač v prihodnji številki. — Radi bi književno prilogo povečali vsaj na 12 strani, toda naš finančni minister nam tega ne dovoli. Premalo naročnikov, premalo novcev. Prav in točno je zapisal v svoji oceni «Zborov» v «Jutru» z dne 6. maja t. l. skladatelj, prof. L. M. Škerjanc: «Zbori», ki izhajajo sedaj v novi, jako lični in pestri obliki, se vse bolj uveljavljajo kot glasilo ter se le čudim pritožbam njihovih izdajateljev, da je premalo naročnikov. Mislimo bi bilo namreč in pričakovati, da bodo vsi zborovski pevci segli po tem materialu, ki jim v mnogo ličnejši obliki nudi vsakovrstne pesmi, ki pridejo v poštev za zbere v mestu in na deželi. Saj nudijo dosedanji trije letniki te revije že dokaj lepo zbirko pesmi za vsakovrstne sestave zborov in so torej silno uporabne. Čim več naročnikov, tem več bi list lahko in rad nudil! Tako pa...

Vsem pevskim društvom in zborom! Poročajte nam o svojih prireditvah, pošljite nam vzporede! Pridobite «Zborov» med Vašim članstvom novih naročnikov! List je Vam namenjen, vzdržujemo ga z velikimi gmotnimi žrtvami, podpirajte ga! — Vsako v «Zborih» objavljeno skladbo dobite od uprave po ceni 1 Din za 2 strani. Če jo nabavite za ves zbor, imate gotovo manjše stroške, kot če bi jo sami razmnožili, obenem pa z ličnimi notami obogatite svoj arhiv. Ne obračajte se za notni material na našega urednika v uradu ali na stanovanju! Naročila sporočite po dopisnici na upravo «Zborov», ki Vam zaželjene skladbe tako j pošlje. Skrbite pa tudi za poravnava računov, kajti za skladbe se vsakomur mudi, za plačilo pa redko komu! Pri naročilih in na položnicah napišite natančno svoj naslov z zadnjo pošto! — Naročniki naj nam oprostite, ker se je tretji zvezek «Zborov» malo zakasnil, četrti pa izide predčasno, še v mesecu juliju.

Urednikov zaključek dne 1. junija 1928.

Školebori "1928.
Metrik N. št. 3, d.

Jezdec.

Solospev E. Adamiča (Novi akordi), za mešan zbor: Josip Pavčič.
(Ljubljana.)
Veselo in živahno.

Jezdi fan-ti-ček moj, hop, hop, hop, hop, hop, hop, lep je ko-

-nji-ček tvoj, v lo-ko ka-lop, ej fantiček, jezdil sem do no-či tja do do-

Div-ji se mož glasi
brav, divji mož glasi se mož glasi v hosti, bav, bav, bav, bav, bav, bav,

Div-ji se mož glasi bav, bav, bav, bav, bav, bav, se mož glasi bav, bav, Hej, konjiček,

f Hej ti konji - ček moj,

hej ko - nji - ček moj,
Hej ti ko - njiček moj, zdirjaj do - mov, domov spať grefan - tiček tvoj,

f

f *poco rit.* *p* a tempo

strah grena lov, na lov, spať grefantíček tvoj, strah grena lov.

na lov, *poco rit.* *p* a tempo

pp *spat'*

pp *spat'*

mf *spat'* grefan - tiček tvoj, strah grena lov

f I.

pp II. *pocasi* *ppp*

tiček tvoj, strah grena lov. *na lov.*

spat' grefan - tiček tvoj, strah grena lov.

pp *pocasi* *ppp*

f Je-zdi fan-ti-ček moj, *lep je ko-njiček tvoj*

Tempo I. *f* Je-zdi fan-ti-ček moj hop, hop, hop, hop, hop, hop lep je ko-

vlo ko kalop (ženski zbor.) *moški zbor.*

nji-ček tvoj vlo-ko ka-lopejfančiček jezdil sem do no-či tja do do brav. *f* divji mož gla-

mešani zbor.

bav, bav, se mož glasi bav

— si se mož gla-si vhosti: bav, bav, bav, bav, bav, bav, bav, se mož glasi bav

Divji se mož glasi vhosti: bav, bav, bav, bav, bav, bav, bav, bav, bav,

bav. *hej, ti ko-njiček moj,*

bav. Hej, konjiček, hej ko-njiček moj, zdirjaj do-mov, domov, *domov.*

hej, ti ko-njiček moj,

spat gre fan-ti-ček tvoj, *p* spat gre fan-ti-ček tvoj,
 spat gre fan-ti-ček tvoj, strah gre na lov, na lov, spat fan-ti-ček tvoj,
 na lov, strah tvoj

strah gre na lov *pp* spat
 na lov, *pp* spat
mf spat gre fan-ti-ček tvoj, strah gre na lov

I. *f* spat gre fan-ti-ček tvoj, strah gre na lov. *pp* spat gre fan-
 strah- (mehko) *pp*
 na lov. strah

ti-ček tvoj, strah gre na lov, *ppp* strah gre na lov.
 gre na lov, strah gre na lov, *ppp* strah gre na lov.
 gre strah gre na lov, *p* spat gre fan-ti-ček tvoj, strah gre na lov.
 gre na lov, na lov *ppp* strah gre na lov.

**) II. Zelo mirno, sanjavo in usparajoče.*

Libro 1928.
Letnik II. št. 30.

Nedelja.

Riječi Drag. Domjanica.

Franjo Medrički
(Sisak.)

Tempo quieto. ♩ = 72.

Cirkva još z dalka se vi-di, stara je le-ta i
 Cir-kva još se vi-di, sta-ra je
 P Cir-kva još se vi-di, sta-ra je
 le-ta, grobje vu nje-zi-noj sen-ci
 le-ta i le-ta, grobje vu sen-ci, v sen-ci
 le-ta, grobje vu sen-ci, vu sen-
 le-ta, gro-bje vu nje-zi-noj sen-
 pu-no je tu-ge, pu-no je tu-ge i cve-
 pu-no tu-ge, pu-no, pu-no je tu-ge, cve-
 ci, pu-no je tu-ge, pu-no je tu-ge i cve-
 ta. pu-no tu-ge, cve-
 ta. V cir-kvi je kip Majke Bo-žje, bo-gec ga
 P Kip Maj-ke Božje, bo-
 ta. P V cir-kvi kip Majke Božje, bo-
 ta. P V cir-kvi kip Majke Božje, bo-

zna i bo_ga ti.

O_na za vsih ima sr_

gac ga zna. O_na za vsih i_ma
 gac ga zna in bo_ga ti. O_na za vsih i_ma
 gac ga zna i bo_ga ti. O_na i ma sr_

cresc. f
cresc.
cresc.
cresc. f

ca, o_na je vsa ko_mu Ma ti,

o_na za

sr ca, o_na vsa kom je Ma ti, o_na
 sr ca, o_na vsa kom Ma ti, o_na
 ca, o_na vsa kom Ma ti, o_

vsih ima sr_ ca, o_na je vsakomu Mati.

za vsih i_ma sr ca, o_na vsakom je Ma
 za vsih i_ma sr ca, o_na je vsa kom_mu
 na i_ma sr ca, o_na vsa kom

Zvo_ni na ma_su zvo_niju,

narod po_

ti. Zvo_ni na ma_su zvo_niju, na
 Mati. Zvo_ni na ma_su, zvo_ni zvo_niju, na
 Mati. Zvo_ni zvo_ni ju zvo_

poso_mare.

božno do - ha - ja, vsigde se ču - ti Ne - de -
 rod po - bo - žno do - ka - ja, vsi - gde, vsigde se
 rod do - ha - ja, vsi - gde, vsigde se ču -

lja, vsi po co a po co cres -
 ču - ti Ne - de - lja, Ne - de - lja, vsigde se
 ti, vsi - gde se ču - ti Ne - de - lja, zvo -
 ju, zvo - ni zvo - ni - ju, zvo -

cendo ču - ti Ne - de - lja, ču - bi se Ne - de - lja,
 ču - ti, zvo - ni zvo - ni - ju na ma - šu zvo - ni - ju,
cendo. zvo - ni zvo - ni - ju, na ma - šu zvo - ni - ju,
cendo. ni, zvo - ni ni na ma - šu

ču - ti se Ne - de - lja skraja do dalkoga kra - ja,
 zvo - ni - ju, zvo - ni, zvo - ni
min. zvo - ni zvo - ni - ju, *P* zvo - ni, skraja do dalkoga
min. zvo - ni - ju, zvo - ni, zvo - ni,

ci- ti se Ne- de- lja skra- ja do dalkoga kra-
 zvo- ni- ju skra- ja, dal- kog kra-
 kra- ja, zvo- ni zvo- ni- ju skra- ja, dalkoga kra-
 zvo- ni zvo- ni- ju, zvo- ni zvo- ni- ju, zvo- ni na

ja. *poco stent.* *a tempo* Ja vija gaškrlec pod nebom,
 ja, *pp* zvo- ni zvo- ni- ju,
 ja, *pp* zvo- ni zvo- ni- ju, *a tempo.*

poco stent.
 ma su *pp* zvo- ni zvo- ni- ju,

mf sla- vi- ga šu- ma, sla- vi- ga polje, i o- no šunčece žarko, kaj si gle-
 sla- vi- ga šu- ma, polje, i sunce žarko, kaj si
 sla- vi ga šu- ma, polje, i sunce žarko, kaj si
 sla- vi ga šu- ma, polje, i sunce žarko, kaj si

di Tu- ro- po- lje, Tu- ro- po- lje.
 gledi Tu- ro- po- lje, Tu- ro- po- lje. *poco a poco rit. e dim. ppp*
 gledi Tu- ro- po- lje, Tu- ro- po- lje. *poco a poco rit. e dim. ppp*
 gledi Tu- ro- po- lje, Tu- ro- po- lje. *poco a poco rit. e dim. ppp*

Školebori "1928.
Letnik II. št. 3 c.

Nasi Materi.

Miladni.

M. Leleznik.

p
M. II.

M. I. mf

Red.

Bas. Nekoliko počasni.

mf

mf

Kadar solnce se po slavlja, o Ma ri - ja! od li - vad, v gaju slavček Te po

Man. II.

Red.

f

rit.

pp

zdravlja, poje Ti vse čer ni hlad.

p Man. II. vedno počasneje

Gibko. Sopr. in alt.

p

mf

f

Vsijem jutru, ko da ni - ca na iz - to ku za žari,

mf **Zbor.** *f* *počasneje*

rana zo-ra zla-to-li ca Te-be prv-a pro-sla-vi.

mf *p*

f *Slovesno. Enoglasno.*

In o-poldne na vi-ša-vi solnce

mf *počasi hitreje in močnejše.*

ču-je o-po-min: O Ma-ri-ja v-rajski sla-vi, o Ma-

mf *Zelo slovesno in polno. doneče.*

ri-javrajski sla-vi, Te-bi klan-ja se tr-pin!

Najboljši ŠIVALNI stroj in kolo

je

Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER

ADLER

za rodbino, obrt in industrijo,
istotam najboljši švicarski
pletilni stroj

Pouk v vezenju in krpanju
nogavic in perila vsak čas
brezplačen.

Posamezni deli za šivalne
stroje in kolesa, pnevmatika,
igle, olje.

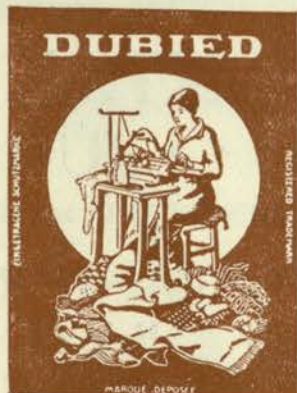
Najnižje cene, najlepše
opreme, večletna garancija,
tudi na mesečna plačila.

Edino le

Ljubljana

Telefon 2913

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.

NOGAVICE,

*rokavice za dame in gospode, žepni robci,
kravate, srajce in ovratniki, kloti, šifoni,
dežniki, palice, nahrbtniki, razni svilnati
trakovi, mila, jedilno orodje, aluminij in
alpaka srebro, žepni noži, škarje lasostriž-
nice, kompletne potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, tapetnike in sedlarje*

najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

LITOGRAFIJA — OFFSETTISK

ČEMAŽAR IN DRUG, LJUBLJANA

IGRIŠKA ULICA 6

*razmnožuje note po zelo solidnih cenah ter izdeluje vsakovrstna druga lito-
grafska dela, kakor etikete, lepake, delnice itd.*

Glasbene priloge „Zborov“ so natisnjene v LITOGRAFIJI ČEMAŽAR in DRUG.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana

LJUBLJANA

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2808 in 2807

PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 50 (V LASTNEM POSLOPJU)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in
valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in
kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

PRVA POTOVALNA PISARNA V SLOVENIJI

Propagandni material za tu-
in inozemstvo

Železniške in paroplovne
rezervacije in karte vseh linij
Rezerviranje hotelskih sob
Karte za spalnice in zračni
promet

Družabna, društvena in in-
kluzivna potovanja

TELEFON 2759

Avtoture

Prtljažna in osebna zava-
rovanja

Denarna nakazila

Vse informacije brezplačno

Pismena naročila po povzetju

Karte za vse države

Legitimacije za velesejme

REISEBÜRO - BUREAU DE VOYAGES - TRAVEL OFFICE

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 41

NASLOV ZA BRZOJAVKE: „GROM“
TELEFON INTERURBAN ŠT. 2454

ANT. KRISPER LJUBLJANA

MESTNI TRG 26, STRITARJEVA ULICA 3

GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN
ČEVLJI

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI

ZAVARUJE PROTI OGNJU, TATVINAM, NEZGODAM ITD.
TER NA DOŽIVETJE IN ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI. DOMAČE PODJETJE.

NAŠA PRAVA DOMAČA

KOLINSKA CIKORIJA

JE IZVRSTNA

*Naročite Vaši klavirski mladini
Deset povesti Vasilija Mirka.*

Cena partituri 20 Din brez poštnine.

*Založba muzikalij pevskega društva
„Ljubljanski Zvon“.*